

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

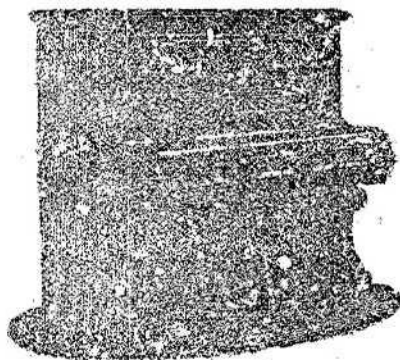
Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Sabadell. 4 rals al mes.
Fora. 14 » trimestre
Un número sol. 5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.

SE VEN

la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyó, del negoci).

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi bñ 5 pera vendre, á preus econòmics

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afnacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

FONDA SIMON

Ouyna á la verdadera catalana; bonas habitacions pera famílias y particulars; molta netedat y economía.

Espartería, 6, y Vidriería, 12. - (Born vell). - BARCELONA

Aquesta casa fá 62 anys que dona diariament la sopa als pobres

La llengua oficial de Bèlgica

La qüestió de la dualitat de llengües oficials en lo regne de Bèlgica ha tornat á esser objecte de vivas controversias entre 'ls flamenchs y 'ls valons. En los círcols parlamentaris d' aquell país ha constituït lo tema principal d' aquests ultims dias. Cal recordar que durant la anterior legislatura 'ls diputats Coremans y de Vriend presentaren á la Cambra una proposició pera que totas las lleys fossin redactadas en flamench y en francès, tenint igual forsa abdós textos. Aprobada casi per unanimitat la proposició per la Cambra popular, al passar aquella al Senat, si be no s' atreví á rebutjar en absolut, ab tot lo modificá en tals termes que no era possible acceptessin las esmenas los flamenchs, ja qua venian ratificats los privilegis de que disfrutava l' idioma oficial en contra de la llengua popular. Aquesta actitud de la Cambra alta ha tingut lo mérit de produhir més interes en no transigir per part dels partidaris de las duas llengües y fins augmentar los defensors ja prou nombrosos dels drets de la nacionalitat flamenca. Aixís es que avuy es casi segur que 'l Senat, tornant sobre son cort, opinará de la mateixa manera que la Cambra dels Diputats, posantse en evidència que sols una petita minoría es refractaria á la llibertat com per tot arreu se trova aqueix sediment inútil de las desacreditadas doctrinas jacobinas.

Sia com vulga, la Cambra baixa ha votat ultimament la proposició tal com la formularen fa cosa d' un any aquells dos diputats per Bruselas y per Amberes, fent cas omís de la fórmula adoptada per lo Senat.

No es de creure, donchs, que cap senador s' atreveixi ara á contradir obertament lo vot dels representats del poble, donchs recordarán las grans protestas que en totas las provincias flamenecas s' aixecaren quan se conegué la primitiva decisió senatorial y las denuncias que plogueren demunt dels senadors que votaren las esmenas, als qui se 'ls acusá de traydors als interes

sos de la antiga Flandes. Si allavors tot lo poble flamech reclamá á sos representants que 's mantingués la integritat de sos drets ¿qué no farà en las actuals circunstancias en que 'l moviment nacionalista rebrota ab la mateixa ó major energíá d' avans?

Per acabar aquesta *nota* copiarém d' una correspondencia d' aquell pahís las següents observacions que poden be be aplicar-se á Espanya per lo que respecta à lo que més divideix á catalans y castellans. Diu: «Es digne d' observarse que en lo grupo d' habitants que parlan abdós idiomas (flamench y francés) hi ha molt major nombre de flamenchs d' origen que de valons, en termes que no 's trobaria un sol flamench, per poch instruhit que sia, que no sápigá 'l francés, mentres que entre 'ls valons instruhits los que comprenen la llengua flamenca constituheixen la excepció.» (Fássis lo cambi de noms, de valons en castellans y de flamenchs en catalans, y es lo que passa en nostra terra.)

«No obstant, aquesta situació tendeix á modificar-se y las reivindicacions flamenças, encara que desagradin als politicastres valons, produhirán quan menys lo bon resultat de que *induhirán als valons rahonables y previsors, si no á aprendre personalment l' idioma flamench, á procurar que sos fills no ignorin dita llengua*. Cert es que 'l flamench está poch difundit... pero 'ls belgas que desconeguín lo flamench han de tenir gran interés en apéndrel, perque aquesta llengua los hi proporcionaria la clau del alemany y també del inglés.»

Aquestas mateixas paraulas deurían pendre pera si 'ls castellans y encara més los castellanistas, com dictadas pel sentit comú, y 'l que s' aconsella als valons aplicarsho bonament fins com á medi de cultura, ja que si la llengua flamenca es pels valons bona ajuda pera conéixer més facilment alemany y l' inglés, lo catalá no ho es menos pera aprendre 'ls castellans, sens gran fatiga, las llenguas francesa é italiana, germanas sevas.

Políticament es aquesta també una gran mida pera estrén-yer los llassos de germanor que deurían existir entre dos pobles

als qui una llei geogràfica obliga á cohabitar en un mateix tros de mon. Pero, nos preguntarem: ¿es que realment lo poble castellà estima més la subjecció estéril que la germanor fecunda? Talvegada en aqueix gran defecte hi ha 'l secret de las seculars desgracias d' aquell poble y del que encara pretén estrényer ab la férrea má del autoritarisme absolut é inflexible.

PELEGRÍ CASADES Y GRAMATXES.

SECCIÓ REL·LIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Francisco de Paula, confessor y fundador; Flobert, abat y confessor; Santas Teodosia, verge y mártir; Maria Egipcíaca, penitenta.

Sant Francisco de Paula, natural de la ciutat de Paula á Calabria, nasqué l' any 1416, desde molt jove feu vida d' anacoreta fundá varis monastirs, se feu célebre en sabiduria pel dó de miracles y de profecia, ilustrá ab sos consells als reys d' Espanya, Inglaterra y Alemania morint essent com l' oracle universal del mon catòlich y l' admiració dels pobles l' anys 1507. Lleó X lo beatificá l' any 1513 y fou canonisat l' any 1519.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Maria Girbau; Salvador Gonzalvez y Joan Casanovas Sallarés.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—De las sis á dos quarts de vuyt se celebrarán missas al altar del Santíssim Sagrament en sufragi de l' ànima de D. Francisco Bergé y Quer.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 1.

Naixements: Carme Sagalá Terradella.—Maria Bracons Griera.

Defuncions: Rosa Bracons Prat, 33 mesos.—Carme Sagalá Terradella, 2 dias.

Ganga.—Per retirarse del negoci 's ven una acreditada **botiga de gorras**, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Teatro Principal.—Está en venda un dels millors palcos del 1.º pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes detalls.

IMPREMTA**DE PERE TUGAS**Treballs pera 'l comer a preus
económichs.

— CARRER DE CALDERÓN, 36 —

Pianos. -**Afinacions y reparacions****E. LLADO**

— Calderón, 18. — Sabadell —

NOVAS

Convocada pel senyor President de la Junta Permanent hi hagué anit en lo local de la Unió Catalanista de Barcelona una nombrosa reunió á fi de cambiar impresions sobre 'l resultat de las eleccions á diputats á Certs tingudas lloch darrerament en lo districte de Vilafranca.

Comensá l' acte parlant lo senyor Gallisá pera donar las gracias, en nom de la Unió, á tots los que havia treballat en favor de la candidatura catalanista que havia lluytat en aquell districte.

Usá de la paraula després lo senyor Peimanyer y en elocuentes frases manifestá l' agrahiment que sentia, en primer lloch per haver sigut designat pera portar la senyera del Catalanisme en la primera vegada que aquest se presentava á lluytar en unas eleccions legislativas, dihent que aquesta designació la considerava com lo més gran honor que havia rebut en tota sa vida, y manifestant que també 's sentia moltíssim agrahit de tots los qui personalment havian posat los seus esforços á propagar la seva candidatura. Digué á continuació que era precis are meditar ab calma las consideracions que 's podian despendre de las passadas eleccions y saberne treure d' ellas profitosas ensenyansas.

Parlaren per últim diferents senyors, predominant de totas las sevas manifestacions la idea de que 's realisés totseguit la amenassa que s' havia fet de dur als tribunals de justicia als que cometeren delictes de falsetat en materia electoral.

En dita reunió regná 'l major entusiasme.

Avans d' ahir á la nit foren posats en llibertat per ordre del senyor Jutge de 1.ª instancia, en Miguel Armengol, detinguts en nostras presons, arrant del crim comés no fa molt prop de Barbará.

A l' hora qu' escribim aquestas ratllas no se sab encare si s' ha pogut aclarir l' assassinat en qüestió respecte al qual está treballant ab gran activitat lo senyor Jutge de 1.ª instancia.

Lo pendó principal de la professó que demá á la tarde sortirá de la Iglesia de Ntra. Sra. de la Misericordia, ha sigut confiat á D. Andreu Arbós y Farrés.

L' altre pendó lo portará lo jove Fidel Sanllehi y Alsina, fill de nostre particular amich don Ramón, concejal de nostre Ajuntament.

Felicitém al jove pendonista per sas invitacions redactadas en catalá, al revés de las del primer, redactadas en llengua forastera.

Lo vapor correu *S. Francisco* arribá avans d' ahir de Filipinas després d' una travessia bastant dolenta. Entre 'l passatge que portaba hi havia mes de 700 soldats que retornan uns licenciats per haver complert lo temps de servey, altres per malalts ó per inútils. En lo moll per aquest motiu 's presenciaren escenas dolorosas com tantas vegadas havém hagut de narrar. Parents y amichs dels que venian los esperavan pera donárloshi la abrassada de benvinguda. Altres buscavan en va entre 'ls arribats los seus, y allí rebían la dolorosa nova que no s' havian pogut embarcar y algú que si ho havia fet no havia conseguit veure terra trobant sepultura en la mar. Durant la travessia n' han mort dotze y entre 'ls que abir arribaren n' hi han alguns sobre quina vida no s' hi poden posar grans esperansas.

En la festa que 'ls somatents de Catalunya dedicarán á la seva patrona la Verge del Montserrat, s' estrenará un precios himne, letra catalana de sor Eulària Anzizu, monja del Real Monastir de Pedralbes, y música de la distingida senyoreta donya Isabel Güell y Lopez. Los que han tingut lo gust de poder coneixer aquesta composició la consideran com un treball superior, donchs la poesia per son valor místich y son esperit patriótich recorda la més espirituals inspiracions de mossén Verdaguer, y la música revela en la seva autora un coneixement fondo de composició y armonia. Lo motiu musical d' aquesta obra, d' un cayent ben catalá, encaixa molt be ab la lletra y está portat ab molta inspiració.

En la expressada festa que 's celebrará 'l 8 del vinent Maig acudirán al Santuari molts somatents ab senyeras y 'l somatent de Pedralbes ne lluhirá una de molt notable tant per sa riquesa com per lo gust artistich, que es regalo de varias familias que acostuman á estiuejar al vehí poble de Sarriá

Ab motiu d' esser lo diumenge prop-vinent lo primer dia de Setmana Santa, 'l setmanari *La Talia Catalana* publicarà un número extraordinari dedicat á dita setmana, quin, dadas las simpatias numerosas y conegudas firmas que hi figurarán tant de prossadors com poetas de nostra terra creyém que será un número ben interessant.

La notable *Revue Lorraine* que 's publica á Nancy inserta un entusiasta article firmat per Ephrem Viucent en que parla del viatge que aquest escriptor feu á Catalunya. Tot ell va consagrat á explicar impressions d' una visita que feu al nostre estimat amich Guimerá, del qui fa grans elogis. En ell veu al poeta y autor dramátich y al regionalista elogiántlo en tots aquestos conceptes. Parla per últim del estreno de *Terra baixa* á París y augura al nostre Guimerá grans triomfs en la escena parisenca.

Ahir vespre á las nou, en lo «Centre Excursionista de Catalunya», 'l senyor don Jaume Massó y Torrents doná la tercera conferencia del curs de lectura de clássichs catalans que ab éxit se donan en dit Centre. La lectura s' versá sobre «Cronistes: lo rey Pere III, Boades, Tomich, Carbo-nell, Turell y Anónim del Comte d' Urgell.»

Las Companyias de ferro-carrils de Tarragona á Barcelona y Fransa, de Medina del Camp á Salamanca, de Madrid á Cáceres y Portugal, y del Oest de Espanya han restablert un servey económic ab bitllets d' anada y tornada á Sevilla en las vinentas Festas de Setmana Santa. Desde Barcelona 'l cost del viatge d' anar y venir será 120'55 pessetas en segona classe y 76'90 en tercera. Aquets bitllets serán válits fins al 11 d' Abril los que s' utilisin desde 'l dia primer y fins al 23 los que 's prenguin després del dia 15.

S' ha publicat lo número quint de *Feria concurso agricola* que entre 'l interessant sumari que porta hi figura un article del conegut propietari agricultor don Manel Reventós estuniant las ventatjas y utilitats que reportará aquell certámen. Además publica uns grabats de la medalla que servirá de premi en la fira, orijinal.

La secció segona de la Audiencia de lo criminal ha dictat auto revocant lo de processament dels nostres estimats y companys de causa don Pere Aldavert y don Enrich Prat de la Riva que fa nn any dictá 'l Jutje d' instrucció en mérits de la causa criminal instruhida per la publicació d' uns solts en *La Renaixensa* de que aquells se declaren autors.

Los nostres amichs han sigut molt felicitats per aquesta justissima resolució judicial després de la qual pot dirse que no queda res d' aquella *patriótica* indignació centralista y unitarista d' any enrera, de que 's faren ressó 'l senyor Cánovas del Castillo y 'l senyor Hinojosa ab sas injustificadas persecucions al catalanisme.

PIANOS de totas classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

Celebrém qu' aquest siga l' esperit de nostres industrials y que no
 s' donguin punt de descans pera conseguirho.

L' «Heraldo» publicarà aquesta nit un article iniciant l' idea d' una corrida de toros magna a la qual hi contribuïràn los capitalistes de tota Espanya ab sos donatius y las provincias ab una representació femenina vestint las donas 'l traje típich de cada regió. Va acostantse l' hora de patrocinar las mes ridículas extranvesas.

Londres	A 90 dias fetxa.	25'65 d.
"	à la vista.	36'15 p.
París.	" "	42'80

EN LA CASA DE SA PROPIETAT.

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL